

Megjelen hetenkint kétszer
szombaton és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főtér 9 szám

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitólétszám minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerinti egy negyzed
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvesmény.

Orosz inkvizíció.

— ápr. 17.

A bécsi német nagykövet csak egy kivonatos jelentése fekszik előttünk. — Erős, megacélozott idegzetek kellene ahhoz, hogy ezt a kivonatos jelentést csak át is fussuk. Egyes sorokat kihagyva, lopva, félve követjük gondolatainkkal tekintetünket, mert idegzetünk még olvasva sem bírja ki azokat a borzalmakat, szörnyű gyalázatok; azokat a minden kulturát, minden emberiséget megtagadó gyilkosságokat, amelyek egy magát európai nagyhatalomnak nevező állam rendes katonasága békés, védtelen polgárok, tehetetlen asszonyokon és ártatlan gyermekeken követek el.

Az inkvizíció minden válogatott kínzása, minden ravaszsággal előre kiszelt lelki és testi meggyötrése valósággyermekjévé ahoz a vandál pusztításhoz, ahoz a rettenetes tömeggyilkossághoz, amelyet a huszadik században az európai kulturának részesei, embertársainkon véghez vittek. A zulu-kafferek, a pápuák és a többi afrikai emberevők tanulni fognak jární ezentul európai, orosz társaikhoz s meg fogják állapítani bizonyára, hogy ők a legvadabb, legkulturálatlanabb állati mivoltukban sem vitték az emberkínzást oly tökélyre, mint az orosz katonák.

A német, hivatalos okmányokkal támogatott, megdöbbenő írás a huszadik század kulturájának és civilizációjának legszégeyenteljesebb dokumentuma. A világháborúnak legrettenetesebb és legkétségbeejtőbb mozzanata a memeli betörés, amelyet orosz katonák tisztjeik jelenlétében és közreműködésével, vezéreik utasítására és parancsára követtek el ártatlan, békés polgárok, asszonyokon és gyermekeken.

Undorral, megvetéssel fordulunk el a hadviselés eme módjától, amely a katonák lovagias erületét megtagadja, az emberieséget lábbal tiporja. Ha a háboru így átfurmálja az embereket állatokká, ha így kivetkőzteti emberi mivoltukból a harcos katonákat; ha valósággal állattá süllyeszti az embert a harcérnek miazmákkal telített levegője, akkor elérkeztünk a világháborúnak ahhoz az időszakához, ahol minden józan, becsületes, nemesen érző kulturembernek kötelessége azt a megoldást keresni, amely a békéhez vezet.

A kulturnemzetek békés polgáraiban kell, hogy egy szolidáris érzés támadjon fel; kell, hogy

egy általános, emberi vonás törjön keresztül minden faji jellegen és minden anyagi érdeken át, a mely megszüntesse ezt a rettenetes öldöklést és gyilkosságot. Mert borzasztó volna még gondolni a kulturáinak lelkéből kiviszne a civilizáció iránti érzés, a felvilágosodottság, az emberiség utáni vágyakozás és az állati ösztönök, a gyűlölködés és bosszuvágy lenne urrá fölttünk.

Ennek a világháborúnak amugy is rettenetes tanulságai vannak. Ezek között a legszomorubb, hogy a kultura válogatott eszközöket teremtett és módot talált ki embertársainknak pusztítására, De a legrettenetesebb pusztító hatás: a demoralizáció. A legirtóztatóbb, hogy tudunk kell, miként itt, Európában is olyan emberek laknak, akik felsőbb parancsra s állati ösztönüket követve, képesek a legembertelenebb tömeggyilkolásra és pusztításra ártatlan, védtelen emberekkel, asszonyokkal és gyermekekkel szemben.

Ha ez a tudat és gondolat urrá lesz fölttünk, akkor nem szabad csodálkoznunk azon sem, ha a bosszu érzése egyhamar ki nem alszik sziveinkből s ha arra gondolunk, hogy megtorlatlanul ilyen cselekményeknek, a kultura és civilizáció érdekében maradni nem szabad.

Az orosz nagyhatalmak fegyvertényei, az orosz katona állítólagos lovagiassága, az orosz kultura, az orosz világszemlék mind eltörpülnek a semmisségbe és a feledésbe hullanak a mellett az esemény mellett, amelyet ez a háboru a memeli irtóztató tömeggyilkolás alkalmával a világtörténelem számára a felvilágosodottság, a civilizáció elmoshatlan szégyenfoltja gyanánt megörökített. — Ezt a bélyeget Kain foltja gyanánt az orosz nemzet örökké viselni fogja!

Az oroszok veresége a Kárpátokban.

— ápr. 16

A Kárpátokban az orosz kudarc napról-napra világosabban kifejeződik és most már nemcsak a Hófer jelentései alapján, de külföldi tudósítók referáciáiból merítve az információkat, az oroszok vereségeivel foglalkozik az egész katonai közvélemény az ellenséges államokban is, de a semlegesekben is. Az ellenségeseknél fontosabb a semlegesebb véleménye, melyben most már erősen megnyilvánul az a meggyőződés, hogy az orosz nyomás a kárpáti osztrák és

magyar hadseregére nem lesz tovább érezhető. Milyet vége van az olvadásnak és az utak száradnak és ismét járhatók lesznek, teljes bizonyossággal számítani kell arra, hogy Dél-Lengyelországban új német támadás kezdődik, amely ellen az oroszok csak abban az esetben védekezhetnek, ha az ott hagyott gyenge csapatokat megerősítik. Ezeket az erősítéseket azonban csak a kárpáti harcveronáról vonhatják el. Határozottan bámulatosnak mondják, hogy az osztrák és magyar csapatok miképen tarthaták állásaikat a rengeteg tulerővel szemben. A szemlélőnek azt kellett hinnie, hogy mihelyt a przemysli orosz körülfutó sereg beavatkozik a kárpáti esatába, a küzdelem itt az oroszok javára fog eldőlni. Ezzel szemben azt láttuk, hogy az oroszok a világtörténelemben páratlanul álló emberáldozatok ellenére sem tudtak egyetlen egy stratégiai sikert sem felmutatni és főcéljukról, a Magyarországra vivő ut kierőszakolásától most még sokkal távolabb állanak, mint bármikor.

A legújabb hírek szerint a kárpáti mérkőzésben az orosz effenzíva újabb ellanyhulása állapítható meg. A harc előcsatározásokra és a szokásos ágyúzásra szorítkozik. Az idő állandóan kedvezőtlen; a havazás újból megkezdődött és hegyet-völgyet egy lábnyi magas hó borít.

Ami az orosz hadműveletek általános helyzetét illeti, orosz részről azt magyaráztatják, hogy a rossz időjárás és a hóolvadás következtében elromlott utak Orosz-Lengyelországban, valamint a keletporosz határon a németek természetes szövetséges társa. Ennek következtében ugyanis az oroszok nem tudnak előrehaladni és így a németek zavartalanul megerősíthetik magukat és rendezkedhetnek. Sejtik az oroszok, hogy Hindenburg teljesen ki fogja használni ezt a kedvező helyzetet és hogy új csapásra készül.

Az oroszok már odáig mennek, hogy az osztrák és magyar és német seregek szolidaritásáról dicsérettel emlékeznek meg. — Az a szolidaritás, mondják, melyet az osztrákok és magyarok és németek ebben a háboruban tanusítanak, ismételtén magára vonta az általános figyelmet. Csodálatosnak mondják az együttérzést és barátságot. Elemelve a tapasztaltakat, arra az eredményre jutnak, hogy ha az egyik fronton, például a németen, heves a harc, akkor a másikon, az osztrák és magyar fronton nyugalom van és viszont.

A tegnapi nap legfontosabb eseménye a 19. győri, a 26. esztergomi gyalogezred hatalmas sikere báró Dörfel ezredes dandárparancsnok vezetésével. Ez a két magyar ezred a kárpáti orosz kudarcok sorozatát hatalmasan bővítette azzal, hogy az ellenség által elfoglalt Ung völgyé-

ben fekvő és erre a vidékre igen fontos Cerecha magaslatot elkeseredett rohammal sikerült visszahódítani és szomorú végét vetni az orosz offenzívának.

Béna katonák foglalkoztatása.

— ápr. 17.

A nagyváradi mozgósínházak igazgatója, Székely Jenő felterjesztést intézett a miniszterelnökhöz, mint a Hadsegélyző Bizottság elnökéhez és bejelenti, hogy tíz béna harcost kiképez mozgósínházai részére gépezetűknek s alkalmazza is őket.

Az érdekes beadvány, amely megérdemli, hogy megismerje a mi közönségünk is, így szól:

Nagyméltóságú Miniszterelnök ur!
Kegyelmes uram!

A harcúterén küzdő és ott hazánk védelmében megsebesült és részben rokkantá vált katonáink jövő sorsáról, megélhetéséről gondoskodni nemcsak az államnak, hanem minden hazafiásan, humanusan gondolkodó polgárnak szent kötelessége. Azok, akik életüket, vérüket, testi épségüket áldozták a magyar nemzet védelmében, méltán tarthatnak igényt arra, hogy az állam és társadalom lerója hálaát és elismerését irántuk.

Ettől a hazafias kötelességérzéstől áthatva, tisztelettel bejelentem Nagyméltóságodnak, mint a Hadsegélyző Bizottság elnökének, hogy kész vagyok a harcúterén lábán megsebesült, ennek folytán megsántult, vagy amputálás következtében egyik lábát elvesztett tíz biharmegyei születésű vagy illetőségű katonának tisztes foglalkoztatását és megélhetését biztosítani oly módon, hogy hajlandó vagyok őket a mozgófényképszínházak gépezetűk kiképezésük után pedig kötelezem magam 1500 koronától 3000 koronáig terjedhető évi fizetéssel állandó elhelyezésükről is gondoskodni. Ez a foglalkozás nem igényli a lábak használatát és így a harcúterén megsántult katonák nemcsak megfelelő munkakört, hanem testi fogyatékosságukért vigasztalást is találnának abban, hogy magukat hasznosítani és életüket így értékesíteni tudják.

Hiszem és remélem Kegyelmes Uram, hogy e hazafias kötelességérzessel tett ajánlatom követőkre talál az egész országban más foglalkozási ágakban is és ily módon sikerül a mi dicsőséges háborunk megsebesült, rokkantá vált hőseinek nagy részét megszabadítani a megélhetés gondjaitól.

Tisztelettel kérve Nagyméltóságodat ajánlatom elfogadására és a gépészsze kiképezendő tíz biharmegyei katona kijelölésére, — vagyok Nagyméltóságodnak hazafias tisztelettel

alázatos szolgálója:

Székely Jenő,

az Apolló, Uránia és Vigadó nagyváradi mozgófényképszínházak igazgatója.

Bizonyos, hogy Székely Jenő hazafias emberbaráti példája visszhangra és követőkre fog találni az egész országban. De bizonyára más foglalkozási ágaknál is követni fogják. És így megszabadulhatunk attól

a rémtől, hogy kegyelem- vagy kolduskenyéren tengessék életüket a háboru után azok, akik értünk véreztek el.

28-ikán sorozzák

a 36—42 éves
kiképzetlen
népfelkelőket.

— ápr. 17.

A háboru sokáig való húzódása újabb intézkedésre bírta a kormányt. Fegyverbe szólítják a 36—42 éves B) osztályú népfelkelőket is. A város polgármestere most becsátotta ki az erre vonatkozó felhívást és a bemutató szemle határidejétől április 28-át állapítja meg.

Sok, nagyon sok javakorbéli férfi kerül hát ismét zászló alá. Nagyon sok család bocsatja majd hősi utra fenntartóját, de nem fog akadni egyetlen családnak sem, aki nem szívesen adná oda a haza védelmére család-fenntartóját. Mert nem szabad ez újabb sorozásból semmiféle helytelen következtetést levonni. A 36—42 évesek zászló alá hívása koránt sem jelenti azt, hogy az általános helyzet kedvezőtlen és ezért minden épkézlábu embernek fegyvert kell fogni.

Ez az újabb sorozás csak azért vált szükségessé, mert kellő számú csapatot akar rendelkezni a hadvezetőség arra, hogy a hosszabb időn át harcban levő csapatokat az eddiginél gyakrabban pihentesse és állandóan pihent harcosokkal támadjon az ellenségnek.

Ez a sorozás csak azért kell, hogy minden javakorbéli férfi egyformán vegye ki a részét abból a hatalmas küzdelemből, amely csak a mi igazságos győzelmünkkel végződhetik. És éppen ezért örömmel, hazafias lelkesedéssel állanak majd a sorozó bizottság elé mindazok, akiket a kormány most nyilvánosságra hozott felhívásával zászló alá szólít.

A polgármester felhívása a következő:

Felhívás!

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 2000 eln. 18—915. sz. rendeletével felhívott 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. évben született, valamint az eddig felhívott évfolyamokba tartozó, de eddig elő nem állott népfelkelésre kötelezettek bemutató szemléje Sátoraljaujhelyben, a városháza tanácstermében 1915. évi április hó 28-án fog megtartani.

Felhívom ennél fogva az 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. évfolyamokba tartozó mindazon népfelkelésre kötelezetteket, akik az összeíráson eddig jelentkeztek, valamint az 1878—1896. évfolyamok bármelyikébe tartozó azon népfelkelésre kötelezetteket is, akik népfelkelő bemutató szemlén eddig bármi oknál fogva meg nem jelentek, de összeíráásra már jelentkeztek, kivéve azokat, akik a szemlén való megjelenés alól fel vannak mentve, hogy a városháza tanácstermében 1915. évi április hó 28-án reggel 8 órakor tisztán, megfürödve és rendes öltözetben a legszigorubb büntetés terhe alatt pontosan megjelenjenek.

Azok az 1873—1896. évfolyamok bármelyikébe tartozó népfelkelésre kötelezettek pedig, akik eddig bemutató szemlén meg nem jelentek s összeíráásra nem jelentkeztek, felhívom, hogy összeíratásuk végett a városházán a főjegyzői hivatalban azonnal jelentkezzenek.

Az ezen hirdetésben felhívottak a közhírré tételtől kezdve katonai fegyelmi és büntető szabályok alatt állanak és engedetlenységük a legszigorubb büntetettük. Sátoraljaujhely, 1915. ápr. 15.

Székely Elek,
h. polgármester.

A VILÁGHÁBORU.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Élénkül a lengyelországi harctér.

Szép sikerünk a Nida mellett.

A Kárpátokban is győzelmesen küzdünk.

Budapest, ápr. 16.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Lengyelországban egy orosz támadást Blögie mellett, Piotrokowtól keletre visszautasítottunk. A Nida alsó folyásánál tüzéségünk tüzelésével felgyújtott egy orosz lőszertárt, az oroszok nagy veszteségek mellett menekülésszerűen hagyták el több lövészárkukat, amelyek útegeink leghatásosabb tüzelésének voltak kitéve.

A kárpáti arcvonalon csak az Erdős-Kárpátok területén voltak itt-ott harcok. Az előrenyomuló orosz gyalogságot, mint mindig, jelentékeny veszteségeik mellett visszautasítottuk, 450 orosz elfogtunk. A Stryj völgyében folyt részleges harcok további 268 foglyot eredményeztek.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Támadás a Themse torkolatánál.

Egy német léghajó öt bombát dobott le.

A Wolf-ügynökség jelenti:

Április 14-ikén este egy tengerészeti léghajó támadást intézett a Themse torkolata ellen s öt bombát dobott le. A léghajó sértetlenül visszatért.

Behncke,
a tengerészeti vezérkar főnökének helyettese.

A német hadviselés sikerei.

Berlin, ápr. 16.

A német nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Nyugati hadszintér:

Ostende és Nieuport előtt tegnap tüzéségi harcban néhány ellenséges torpedónaszád vett részt, melynek tüzelését oszthamar elhallgattattuk. St. Klei déli szélén robbantás után két házat elfoglaltunk. A Loreto magaslat déli lejtőjén ma éjjel óta ismét harc folyik.

A Maas és Mosel között csak tüzésarcok voltak. A franciák mind nagyobb mértékben alkalmaznak fojtó hatású gázokat fejlesztő bombákat és robbanó gyalogsági lövedékeket.

A tisztánlátásnak kedvező derült időben a repülők ismét élénk tevékenységet fejtettek ki. Ellenséges repülők állásaink mögött levő helyiségekre bombákat dobtak. Freiburgot is ismét bombázták, ahol több polgári egyén, különösen gyermek halt meg és sebesült meg.

Keleti hadszintér:

Keleten a helyzet változatlan. Kalvarjánál folyt kisebb ütközetekben az utóbbi napokban csapataink 1040 orosz elfogtak és 7 géppuskák zsákmányoltak.

Van már lisztünk.

A napokban újabb
3 waggonnal érkezik.

— április 17.

A „Zempién“ már megírta, hogy a város lisztszükségletének kielégítésére 2 waggon kenyérliszt kerül a hatóság útján eladásra. Mint most illetékes helyről értesülünk, a szétosztásra kerülő kenyérliszt mennyisége 3 waggon lesz és ezenkívül szétosztásra kerül 1 waggon gyuró liszt is.

Egy waggon kenyérliszt már meg is érkezett és ezt a közlélmelési bizottság határozata alapján négy lisztkereskedő, névszerint: Kroó Gyula, Reinitz Elemér, Deutsch Herskó és Ganz Lázár és társa fogja árusítani.

A liszt elsőrangú minőségű. Csongrádról irányította ide az országos gazdasági bizottság ezt a kenyérlisztet, mely rozs és árpából van keverve, tehát kukorica liszt-mentes. Ugyancsak kiváló minőségű lesz az a gyuró liszt is, amelyet az Általános Hitelbank útján kap a város szabadkáról. Ez a liszt buza és árpából van keverve.

Hogy a város közönsége ilyen kitűnő minőségű liszthez jut, az Meczer Gyula főispán érdeme, aki fáradhatatlan tevékenységgel munkálkodik azon, hogy Ujhely város és általában az egész vármegye el legyen látva jó minőségű élelmiszerekkel.

A már megérkezett lisztet utalvány-rendszer alapján fogják áruba bocsátani.

Az utalványokat a város tanácstermében a délelőtti órákban Kolozs Sándor gépészmérnök fogja kiállítani készpénzfizetés ellenében és a most szétosztásra kerülő lisztből egy kilogramm ára — a fuvar és kiméresi költséggel együtt — csak 53 fillér lesz. Az utalványok annál a cégnél értékesíthetők, amelyek címére azok kiállítatnak.

Utalványt egyelőre csak magánfogyasztók kaphatnak és ezek közül is csak azok, akiknek a rendőrkapitány által foganatosított összeírás adatai alapján lisztkészletük nincs. Egyszerre csak két heti lisztszükségletre adnak ki utalványokat és pedig minden családtagra 3 kilogramm lisztet számítva. A vasuti és államvasuti gépgyári tisztviselők és alkalmazottak nem kapnak utalványt, mert ezek lisztszükségletéről az államvasút maga gondoskodik az itteni fogyasztási szövetkezete útján.

Ugyanezen feltételek mellett kerül majd szétosztásra a Magyardiószegi cukorgyár által küldendő 2 waggon kenyérliszt is, legfeljebb a liszt árában lehet némi eltérés.

A közlélmelési bizottság, élén Székely Elek polgármesterrel intézi a liszt szétosztásának nehéz és felelősségterhes munkáját. Ezt a munkát — amint az eddigi intézkedések is igazolják — felelősségük teljes tudatában, a közönség érdekeinek szem előtt tartásával végzik. Nyugodt lehet tehát a város közönsége, hogy nem fog hiányt szenvedni semmiben. Ha nem is lesz mindenben oly bőség, mint békés időkben, de nélkülözni senki sem lesz kénytelen.

Jégyvár.

— ápr. 17.

Isten és ember előtt ma minden embernek teljesíteni kell kötelességét! E felelősség terhe alatt szólalok fel és hívom fel a jó és bölcs emberek figyelmét.

A város legutóbbi közgyűlésén dr. Szepessy Arnold városi főorvos tisztelt barátom egy minden tekintetben megokolt indítványt nyújtott be egy jégyvár sürgős felállítására tárgyában. A jégyvár kérdése már évek óta kísért a város tanácstermében, emlékezetem szerint tervek és költségvetések is készültek már s körülbelül 30—40.000 K.-ba került volna. Akkor is, most is úgy intézték el a dolgot, hogy pénz nincsen, majd... majd bizottság... újra tárgyalás és megint lekerült a napirendről egy időre, vagá ad graecus calendas. Hát tovább ez így ma nem lehet! Ha a városnak nincs pénze kell hogy legyen erre a kormányra. Ugy látszik erre a városra minden jót rá kell erőszakolni, mert önmagára csak minden rosszat erőszakol.

A tisztaság, a víz és a jég kérdése most mindennél a világon a legfontosabb, főleg itt nálunk, ahol állandó átvonuló katonaság, nagy katonai kórházak és az újra kibővülő katonai barakkok van. Tífusz, kolera, vérhas! az állandó rémek, ezekhez járul drága sebesülteinknek a sebláza. A sok ezer betegnek sok-sok jégre tesz szüksége, jégborogatások, jégnyelések, az ételek és italok hűsítő tartása sok jeget emésztenek fel. És 20.000 lakossal bír Ujhely! Mi lesz, ha véletlenül a városban is elterjednek a betegségek? Hisz halomra hullunk, ha nem gondoskodunk tiszta hideg víz és jégről. Avagy van itt egy orvos, aki a Ronyvának, vagy a Bodrognak alig 10—15 centiméteres piszkos, szennyes, puha, rögtön olvadó és akkor milliárd bacilust fejlesztő jégből merne nyelni adni a betegnek?

Gróf Mailáth József, Meczner Gyula főispán, gróf Széchényi és Dókus Gyula alispán mind nemes emberbarátok, okos gondolkodó főek, akik szívük egész melegével, vérük verejtékével éjjel-nappal dolgoznak, fáradoznak önzetlenül, igazán hazafias áldozatkészséggel, vegyék kezükbe a dolgot, az ő nemes lelkületükhöz appellál a város polgársága, hogy ők vegyék kezükbe a dolgot. Hiszen a magas kormány csak az imént jelentette ki, hogy milliókat kész áldozni a közegészségügy terén, főleg ott, ahol a kórházak, fontos katonai barakkok vannak a határhoz közeli megyékben.

Állítsanak fel Ujhely városában katonai, kincstári és kormányköltségén egy nagy közös jégyvárat a város ingyentelkén, kényszerítsék a várost, hogy a nemes emberbarátok jószágos kezűkből áldással verjenek minket. A város vezetőségének kapva kellene kapni ilyen alkalmon és szépen összetett kézzel könyörögni, hogy tegyenek valamit a város érdekében is.

Hiszen evidens dolog, hogy a katonai kórházak és barakkok egészségügyi viszonyai óriási visszahatással vannak és lesznek a városra, viszont a város lakosságának és itt lakó és naponta át és visszavonuló katonaságnak egészségi állapota, illetve járványmentes állapota nagy kihatással és befolyással lehet a katonai kórházakra. Hogy egyebet ne mondjak: a ki és beszállító élelmiszer, a ki és bejáró iparosok, kereskedők, ipari és kereskedelmi cikkek révén.

Szóval egymásra vagyunk utalva, hogy vigyázzunk úgy a polgárság, mint a katonaság egészségére!

Egy nagy állami, kincstári, vagy katonai jégyvár felállítása a lehető legsürgősebb dolog! És nem is kerülne olyan sokba, mert hisz ha Isten segítségével a háború elmúlik, derék katonáink felgyógyulnak s nem lesz szükség a katonai kincstárnak a jégyvárra, reméljük, hogy lesz annyi

esze az akkori városi vezetőségnek, hogy átveszi a jégyvárat s így a költségek egy része meg is fog térülni.

Kegyelmes és méltóságos jó Uram, ha a város nem akar, nem tud és nem képes valamire, hát ne bűnhődjön ez a szegény ártatlan polgárság, méltóztassanak összefogni a régi nemes város érdekében, hogy ne legyen a megyének mostoha gyermeke.

Azt is halljuk, hogy Ujhely város majdan a béke időben is fontos katonai gőcpont lesz, vasuti összeköttetés és kaszárnyák révén s így a jégyvárra állandó szükség lesz.

Katonailag kellene kispertetni s tisztán tartani ezt a várost, mint ahogy a németek tesznek, ahová beteszik a lábukat.

Hiszük, hogy ha az említett illetékes tényezők az elmondottak értelmében s pláne a katonaság támogatásával erélyesen kezükbe vennék az ügyet, akkor rögtön volna jégyvár, csatornázás, tiszta víz és levegő és nem ugranának ki patkányok a mézsárszék hústartójából.

Jön a tavasz, jön a nyár, jönnek a járványok — teljesítse minden becsületes ember kötelességét.

Dr. Székely Albert.

Steckenpferd-liliomtejszappan

Bergmann et Co. cégtől Tetschen a/Elbe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvendő szepítő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr- és szépség gondozásában való felülmúlhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság. Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a czég helyes nevére! — Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb. Hasonlóképen kitérő Bergmann Manera liliomkrémje (egy tubus 80 fillér.) Kitérő szer női kezek gondozására.

A kamatláb leszállítása.

— ápr. 17.

Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa elhatározta, hogy a kamatlábat fél százalékkal leszállítja. Április 12-től kezdve tehát a kamatláb a leszámlító üzletben öt százalékos, a kölcsön-üzletben öt és fél százalékos lesz.

Ez az egyszerű kis hír, mely a fővárosi lapok közgazdasági rovatában megjelent, egyike a háború örömet keltő híreinek. Bizonyos, hogy ma a háború folytatásához épügy nem elég a hadi készlet, mint a legrégibb időkben, sőt ma még sokkal kevésbé elég, mert a háború hosszú tartama lehetetlenné teszi a gyors győzelmekkel való operációk gondolatát. A hadi felszerelés mellett nagy és döntő szerep jut a gazdasági felkészültségnek: annak az államnak kell győznie, amely jobban bírja a gazdasági erőket kifejteni. Röviden összefoglalva: a háború ma egy technikai és egy gazdasági probléma és sikerrel csak az a nemzet oldhatja meg, amely mindkét irányban képes eredményeket felmutatni.

A technikai főlényt a negyvenkettes ágyuk, a buvárbajók és hadifelszerelésünk fejlett és hasznos volta igazolja. A németek gazdasági főlényét megmutatta a 9 milliárdos hadi kölcsön. Nálunk a gazdasági élet, ha szenvedett is súlyosabb ütődéseket, egészben szilárdan állta ki a háborus időköt. A kamatlésszállítás pedig annak a jele, hogy közgazdasági életünk a háború dacára is képes volt teljesen konszolidálódni s ma — ha az idegesség és a kapkodás egyes jelenségeitől, melyek csak szórványosan akadnak, eltekintünk — nagyjában az a helyzet, hogy termelésünk, fogyasztásunk, pénz és áruforgalmunk kezd a normális keretek közé visszateérni. Ez pedig maga a győzelem. A kamatlésszállítás a győzelem fecskéje.

HIREK.

A nőkérdés. A háború valahogy nagyon egyszerűvé tette ezt a problémát. A társadalmi munkában, melyet az itthonmaradottak folytatnak, a nők ép oly tevékenységet fejtenek ki, mint a férfiak, a kórházban a nőorvosok ép ugy gyógyítanak, az ápolónők ép ugy ápolnak. A mezei munka nagy részét ők végzik, a gyári üzemekben fokozottabb szerepet töltenek be — és ez nemcsak nálunk van így, de az összes külföldi államokban is; a nő jelentősége és munkájának értéke oly mértékben nőtt meg az elmúlt 9 hónap alatt, amely növekedést a béke 9 esztendeje sem hozhatott volna.

Ugy érezzük, hogy a háború után nagyon gyökeres változás fog beállni a nők társadalmi helyzetének és szerepének megítélésében. Sok kicsinyes szempont megszűnik és helyébe fog lépni az az egészségesebb felfogás, hogy a nő nemcsak pipere báb, nemcsak anya, de egyszersmind produktív képességgel rendelkező egyén, akinek joga van ahhoz, hogy munkaerőjét a férval egyenlően gyümölesztse. Ez az alapvető nézet kihatással lesz az esküdés és házasság viszonyaira, az erkölcsi nézetekre és egy egészen új, de a mainál mindenesetre helyesebb társadalom kialakulására fog vezetni. A háborúnak az az egy eredménye mindenesetre meg lesz, hogy jelentős lépéssel hozza közelebb a nő teljes felszabadítását.

Kinevezés. A honvédelmi miniszter 68475/4—1915. sz. rendeletével Sztanykovszky Sándor a főispáni hivatalba beosztott iroda s. tisztet a háború tartamára népfelkelő hadnagygyá nevezte ki s a miskolci m. kir. 10. népfelkelő parancsnokság rendelkezésére alá bocsátotta. Sztanykovszky Sándor önként jelentkezett katonai szolgálatra, amint a múlt évben fia is önként állott be katonának s a tisztiskola sikeres elvégzése után már legközelebb a harcra vonul.

Bányai Elemér újságíró elcsesett a harcra. Banyai Elemér, a kiváló tehetségű író és újságíró, kinek leginkább *Zuboly* néven megjelent cikkei országosan népszerűek voltak, Nagypénteken Uzsoknál, az oroszok ellen vívott harcban elesett. Banyai Elemér, mint tartalékos főhadnagy, a 23-ik honvéd gyalogezredben szolgált, ahol zászlóaljsegéd-tiszt volt. A kárpáti harcokban vett részt és onnan barátainak gyakran írt leveleket. Családtalan, negyven éves ember volt. A mozgósítás elején, mint tartalékos hadnagy vonult be s időközben főhadnagynak léptették elő. Kitérő képzettségű, jeles tollú tudós és újságíró volt. Hős lett a tudósól a harcra és így végezte be életét a legszebben, amit magyar író átmondhat. Amikor az irodalmi dícsőségből már kivette a részét, most a honvédelem csatájának egyszerű történelmébe is beírta a nevét, élete legjáva korában feláldozva magát hazája szent ügyéért. Csak most kínálkozott volna neki szép jövő az irodalom és éppen a történetírás terén, ami munkákdásának legkedvesebb tereuma volt. Talán a leghivatottabbak közé tartozott volna, akik megírják az uzsoki harcok történetét, de a sors másképpen akarta. Uzsoknál ő a nagypénteki ádáz tusákban vérrel írta a harcmezőre a vitéz honvédelem ragyogó tanúságtételét és ezzel bevégezte életét.

A hadikölcsön-kötvények kiszolgáltatása. Felhivatalos közlés szerint a végleges hadikölcsön-kötvények

kiszolgáltatása e hónap eleje óta folyamatosan van. A pénzügyminiszter különös súlyt helyez arra, hogy az aláírók e hónap végéig a szelvényekkel ellátott végleges kötvények birtokában legyenek és minden intézkedést megtett arra nézve, hogy ez be is következzen. És habár a kötvények kiadása az aláírási helyekre a jegyzések rendkívül nagy számánál fogva igen nagy munkát ró, előreláthatólag rövid időn belül az összes ideiglenes elismervények végleges kötvényekre fognak kicseréltetni, úgy, hogy az aláírók a május hónap elsején lejárt szelvényeket kellő időben be fogják válthatni.

A csaló hadseregszállítókbélyegzése. Kolozsvármegye törvényhatósága egy érdekes határozatot küldte meg Zemplénvármegye törvényhatóságának. E határozatban a törvényhatóság a legnagyobb megdöbbenéssel veszi tudomásul a katonai szállításoknál üzött visszaéléseket s egyben felkéri az illetékes hatóságokat, hogy a botrányos visszaélést elkövetőkkel szemben a törvény teljes szigorával járjanak el és mint hazaárulókat bélyegezzék meg őket.

Maximális áron felüli ügylet érvénytelen. Érdekes határozatot hozott az elmúlt héten a kassai kir. törvényszék polgári tanácsa. Egy terménykereskedő a maximális áránál magasabb egységár mellett vásárolt búzát, az eladó azonban nem szállította. A törvényszék a felperes keresetét azzal a helyes indokolással utasította el, hogy oly ügyletekből, melyek jogszabályba — jelen esetben a maximális árak tullepését tiltó miniszteri rendeletbe ütköznek — jogukat érvényesíteni nem lehet. A kétségkívül helyes jogási felfogás alkalmasint hozzá fog járulni a maximális árak tiszteletben tartásához.

Hogy lehet jó hadikenyeret készíteni. Egy kiló buzalisztet és 1 kiló kukoricalisztet veszünk. A kukoricalisztet le kell forrázni olyan keményre, mint a főtt puliszka, mert ha hig lenne, úgy a kenyeret meglágyítja. Ehhez 8 fillér árú lisztet és két diónagyságu kovászt veszünk. A kovász az előbbeni sütésből félretett és előző este beáztatott tészta legyen. A buzalisztet a forrázott kukoricalisztet összekeverjük, hozzáadjuk az élesztőt és kovászt, azután az egészet dagasztjuk. — A dagasztás a földolag. Kevés vízzel dagasztunk, hogy a tészta jó kemény legyen. Ha háromnegyed részig megdagasztottuk, jól figyeljük meg, hogy elég kemény-e. Nem baj, ha kissé keményebb, mert a kelésben ugyanis meglágyul. Ilyen kemény tészta háromnegyed vagy egy egész óra dagasztás elég. Ezután jó melegen letakarjuk és két óráig kelni hagyjuk, mert a kukoricaliszt nehezen kel meg. A kelés kész, ha a tészta egy keveset emelkedett és felületén apró repedések vannak. Ekkor jól kiszakasztjuk, egy negyedórát még állni hagyjuk, azután a pékhez küldjük vagy otthon sütsőbe tesszük. — Ha mindjárt első készítésre nem sikerül, nem kell kétségbeesni, másodsorra már mindenki beletanul a készítésbe.

A „Vasárnapi Újság” április 11-iki számának képei között nagy feltűnést keltett a Przemysl elesetire vonatkozó képek, de a többi kép is, a kárpáti és az orosz-lengyelországi harcokból, megannyi új érdekesség. Szépirodalmi olvasmányok: Szemere György és Sirug András regénye. Szólósi Zsigmond tárcája. Egyéb közlemények: a háború napjai s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálózás stb. A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyedévre 5 kor., „Világkrónika”-val együtt 6 korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Bpest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, mely a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

Főszerkesztő és lapfőigazgató: **Éhler Gyula**
Felölő szerkesztő: **Teleky Sándor**.

MEGHIVÓ.

A Bankegyesület Részvénytársaság

Sátoraljaujhelyben 1915. évi április hó
25-én délután 2 órakor az intézet hi-
vatalos helyiségében tartja meg

I. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívataak.

Tárgysorozat :

1. Közgyűlési elnök, jegyző és két jegyzőkönyv-hitelesítő választása.
2. Az 1914. évre vonatkozó zárszámadások előterjesztése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
4. A nyereség hováfordítása iránti határozat hozatal és a felmentvény iránti intézkedés.
5. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.
6. Esetleges indítványok.

Sátoraljaujhely, 1915. április 12-én.

Az igazgatóság.

A mérleg és az összes számadások az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésével a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Millió ember használja

Köhögés

rekedség, elnyálfásodás, hurut, köszvény és számarköhögés ellen,
a Kaiser-féle
Mell-Caramellát

a „Három Fenyő” védjeggyel.

6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és privát egyénektől tanúsítja a biztos eredményt.

Egy csomag ára 20 és 40 f.
Egy doboz 60 fillér.

Kapható: Kardos Zsigmond és Ehlert Gyula gyógyszerárakban s Hrabeczy Kálmán drogeriájában, Sátoraljaujhelyben, — Kronovits Miksa gyógyszerárában Nagymihály, Fábri Arnold gyógyszerárában Homonna, — Hazay Géza gyógyszerárában Töketerében.

Kitűnő minőségű enni való
Kburgonya Professor Woltmann-féle és sárga, vetésre is kiválóan alkalmas, ugyancsak kiváló minőségű tiszta-vidéki tavaszi **vető-bükköny**, **lóheremag**, valamint rézgalic s Raffia extra mayunga jutányosan kapható

Reichard Mór és Fia cégnél
Sátoraljaujhelyben.

Klein József

szobafestő, tapétázó és mázoló

Sátoraljaujhely

Rákóczi-utca 63. szám a.

I-só rendű modern
kivitelű. Legfinomabb bel- és külföldi anyagok.

Telefon szám: 22.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szíves figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

**I-só rendű
darabos meszet**

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai temékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankegyesület Részvénytárs.

Zemplén-Ladmóczyi mész- és agyagipar telepe

Sátoraljaujhelyben.

Sürgönczim: Bankegyesület.
Telefon: 32.

Strom Testvérek

villamossági felszerelések vállalata

SÁTORALJAUJHELYBEN

Sécshenyi-tér 4. szám. Andrassy-utca 17. szám.

Májusi költözködések

alkalmából elvállalunk:

villamvilágítási berendezéseket

házi- és gazdasági telefonok,

villamcsengők és villámhárítók

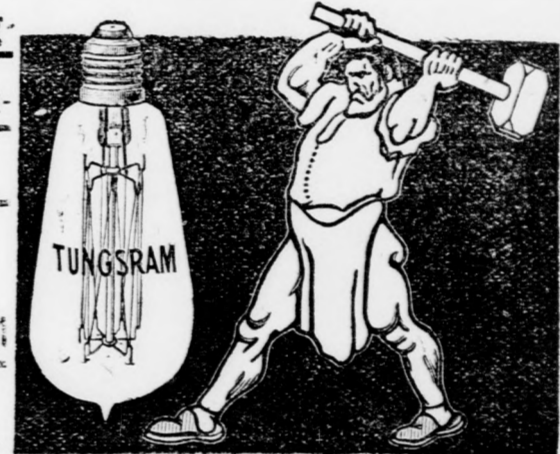
szerelését

és ezek jókarban tartását.

Dr. Just Wolfram „Tung-
sram” drótlámpákat állan-
doán raktáron tartunk.

Vidéki megbízásokat soron-
kívül elintézzünk.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és gyomor bajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vasbor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer a legjobban ajánlható.

Egy üveg ára 3 korona.

Francia, tetscheni, gráci és prágai

PARFÜMÖK

üvegtokokban, valamint kisebb mennyiségekben kimérve.

Kapható:

a „Szt.-Antal” gyógyszerárban

Sátoraljaujhely, Szécshenyi-tér.